

Číslo: 7089/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 20. 04. 2022 do 21. 04. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Železník 69	
Zriaďovateľ	Obec Železník

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Mgr. Tatiana Kaľavská

V súlade s poverením na **tematickú inšpekciu** č. 7089/2021-2022 zo dňa 12. 04. 2022 inšpekciu **vykonala:**

Mgr. Mária Hudáková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov .....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav realizácie hudobnej výchovy v materských školách

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa		štátna	
Forma výchovy a vzdelávania		celodenná	
Počet tried	1	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	15	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	1	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	1
Počet pedagogických asistentov			0

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Materská škola (ďalej len „MŠ“) uskutočňovala výchovu a vzdelávanie podľa **školského vzdelávacieho programu** s názvom „Zdravé telíčko – veselé srdiečko“ (ďalej len „ŠkVP“), ktorý bol vypracovaný v súlade s príslušným Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách a obsahoval náležitosti podľa školského zákona. Stratégie na realizáciu obsahu vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra, časť Hudobná výchova (ďalej len „HV“) škola nemala konkretizované, avšak v pláne práce školy mala zadefinovaných niekoľko

podporných aktivít¹, ktoré umožňovali prezentovanie hudobných vedomostí, schopností a zručností detí. Účasťou na aktivitách deti získavali nové skúsenosti a upevňovali si vzťah k hudobnému umeniu i k tradíciám regiónu. Učebnými osnovami boli vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí príslušného štátneho vzdelávacieho programu.

Z analýzy príslušnej **dokumentácie školy**², ako aj z informácií získaných rozhovorom s riaditeľkou školy vyplynulo, že MŠ podporovala pozitívny vzťah detí k hudobnému umeniu. Na plnenie výkonových štandardov zo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra – HV poukazovali záznamy v triednej knihe i výsledky dotazníka pre učiteľov MŠ zameraného na uskutočňovanie činností s hudobným zameraním a na podporu rozvíjania hudobnej gramotnosti detí (ďalej len „HG“). Vzdelávacie aktivity s hudobným zameraním škola realizovala jedenkrát do týždňa, pričom im bola venovaná približne jedna hodina času. Rozvoj HG detí bol podporovaný integráciou vzdelávacieho obsahu z HV do viacerých organizačných foriem dňa, čo bolo zaznamenané aj v čase tematickej inšpekcie. Podľa výsledkov dotazníka pre učiteľov MŠ a záznamov v triednej knihe boli jednotlivé činnosti s hudobným zameraním pri uskutočňovaní výchovno-vzdelávacej činnosti (ďalej aj ako „VVČ“) proporčne vyvážené. K problémom s prípravou a realizáciou činností s hudobným zameraním, s ktorými sa učiteľka stretávala najčastejšie, bolo zaradené stanovenie zámeru VVČ, ale aj ich neľahká organizácia a náročnosť vzhľadom na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby detí. MŠ zabezpečovala nad rámec každodennej VVČ účasť detí na doplňujúcich aktivitách, pričom podmienky ich organizovania mala rozpracované v školskom poriadku. Uskutočňovaním podujatí kultúrno-spoločenského charakteru škola šírila osvetu v oblasti HV a zároveň sústavne pôsobila na formovanie hudobných schopností detí a ich pozitívneho vzťahu k hudobnému umeniu.

Z dôvodu nedostatočného personálneho zabezpečenia v škole nebola ustanovená **pedagogická rada**. Riaditeľka školy nevydala plán profesijného rozvoja, čo nevytváralo predpoklady na zvyšovanie kvality jej pedagogickej činnosti v oblasti podpory rozvíjania HG detí. Za ostatné dva roky sa nezúčastnila ani žiadneho vzdelávania prostredníctvom poskytovateľov profesijného rozvoja v oblasti HV a podpory rozvíjania HG detí. Podľa jej vyjadrenia, pracovala na svojom osobnom raste samovzdelávaním, a to tak v oblasti hudobnej teórie, ako aj v oblasti využívania metód a zásad vo vzťahu k jednotlivým hudobno-výchovným činnostiam. Monitorovanie napredovania detí v danej oblasti bolo málo efektívne. V predložených záznamoch o deťoch chýbali informácie o tých pedagogických situáciách, ktoré by mali napomáhať rozvoju HG detí. Na tvorbu odborného portfólia a metodických materiálov s námetmi aktivít na rozvíjanie HG detí sa riaditeľka školy nezameriavala.

Z hľadiska systémového plnenia obsahu HV MŠ nemala účelovo zorganizované **priestory**. V triede nebol zriadený ani hudobný kútik, ktorý by zabezpečil deťom pravidelný prístup k jednoduchým melodickým a rytmickým nástrojom či k hudobným hračkám. Aplikovanie vizuálneho umenia, resp. obrázkov blízkyh detskému svetu bolo sporadické.

Vo vzťahu k rozvoju HG detí škola disponovala primeraným **materiálno-technickým** vybavením. K dispozícii boli detské hudobné perkusívne nástroje, elektronické klávesy, časť Orffovho inštrumentára, DVD prehrávač, nahrávky detských piesní, interaktívna tabuľa a iné. Dostupné boli aj detské knihy rôzneho žánru³, ktoré podporovali rozvoj detskej tvorivosti v hudobno-dramatickej oblasti.

---

¹ Napr. verejná prezentácia na spoločensko-kultúrnych podujatiach v obci, program na Mikuláša, fašiangový karneval, oslavy Dňa matiek a rozlúčkový deň s predškolákmi.

² ŠkVP, správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2020/2021, plán práce školy, triedna kniha, školský poriadok.

³ Rozprávkové knižky, leporelá, básne, riekanky, encyklopédie a iné.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Činnosti s hudobným zameraním boli zaradené do VVČ viackrát, čím učiteľka navodila uvoľňujúcu a zábavnú atmosféru a súčasne poskytovala deťom zdroje poznania o hudbe i svete okolo nich. Na realizáciu vzdelávacej aktivity, ktorou zabezpečovala dosahovanie výkonových štandardov zo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra, časť Hudobná výchova, podoblast' Rytmické činnosti (*Inštrumentálne činnosti imitačnou metódou s grafickým názorom*), pripravila vhodné vzdelávacie prostredie s typickými znakmi pre zážitkové učenie. Účelné edukačné situácie vytvárala pomocou vzájomného prelínania hudobno-pohybových, rytmických i vokálnych činností. Deti sa do aktivít zapájali a hlavne v rytmických činnostiach, ktoré boli zároveň prostriedkom rozvoja sluchovo-motorických schopností i hudobnej tvorivosti sa väčšina z nich prezentovala kvalitným rytmickým cítením. Menej pozornosti však učiteľka venovala vekovému zloženiu detí v triede, v dôsledku čoho nie každá aktivita prispela adekvátne k rozvoju ich kognitívnej či emocionálnej stránky osobnosti.

Neoddeliteľnou súčasťou hudobných činností bolo realizovanie prípravných cvičení, v rámci ktorých sa učiteľka sústredila na vokálnu rytmizáciu (*reprodukcia rytmickej stránky slova*) s pridaním hry na telo (*tlieskanie*). Na vyvolanie sústredeného počúvania a vnímania melódie piesne využila hru na hudobnom nástroji⁴, pričom spievala intonačne čisto a v hlasovom rozsahu detí. Deti sa do spevu zapájali, avšak menej kvalitným nádychom si niektoré z nich nedokázali vytvoriť adekvátnu dychovú oporu, v dôsledku čoho sa im nedarilo nasadiť požadovaný tón. Na skvalitňovanie a kultivovanie správneho speváckeho dýchania a hlasových predpokladov sa učiteľka zameriavala aj prostredníctvom hlasových hier (*napr. hry imitujúce rôzne zvuky*) a prvkov dramatiky (*hudobno-pohybová hra Na kozičku*).

Rozvoj hudobného sluchu a hudobných predstáv bol podporený rôznymi sluchovými hrami (*napr. vytvoriť rytmický sprievod k slabičnej štruktúre slova, reagovať na zvuk zmenou smeru pohybu, vnímať zvuky vtákov*), ktorými sa v úzkej súčinnosti plnili aj ciele z iných vzdelávacích oblastí⁵. V týchto činnostiach deti dokázali byť adekvátne dlho aktívne a záujem o nové informácie prezentovali kladením zmysluplných otázok.

Na zvukové podnety reagovali deti hlasom, pohybmi rúk i celého tela a v neposlednom rade aj hrou na rytmické nástroje (*drevené paličky*). Techniku hry na nástrojoch väčšina z nich poznala a náležite ovládala. Pri synchronnej rytmizácii piesne *Ťuki, ťuki, ťukalo* na základe grafického názoru, staršie deti dokázali udržať artikulačný orgán v zhode s pohybom. Grafický názor, ktorý zachytával priebeh piesne z hľadiska jej rytmu, prispieval aj k rozvoju hudobného myslenia, hudobnej predstavivosti i sluchovo-percepčných schopností detí.

Primeranú citlivosť pre tempo, charakter, resp. obsah piesne alebo riekanky deti preukazovali pri rôznych elementárnych pohyboch (pochod, beh, poskok, otočka). Vyskytli sa však aj prípady, keď nie všetky deti reagovali na zmeny tempa naraz, čo odzrkadľovalo úroveň hudobnosti dieťaťa a jeho psychických poznávacích procesov. Úplný súlad bol občas narušený prevažne mladšími deťmi. Učiteľka však vhodne zaradila opakovanie činností v rôznych organizačných formách dňa a nácvik pohybov i reakcií detí spresňovala.

Poskytovanie spätnej väzby bolo zväčša cieľavedomé ani účinné. Deti mali informácie o tom, do akej miery sa im darilo prostredníctvom hudobných činností rozvíjať svoje individuálne hudobno-estetické schopnosti, zručnosti a vedomosti. Na otázky súvisiace so zámerom VVČ poväčšine adekvátne reagovali, pričom niektoré z nich dokázali primerane ohodnotiť kvalitu svojej práce pri hre na rytmickom nástroji.

---

⁴ Elektronické klávesy.

⁵ Jazyk a komunikácia, Zdravie a pohyb, Človek a príroda.

1.3 INÉ ZISTENIA

V čase tematickej inšpekcie bolo zistené, že VVČ v triede s celodennou výchovou a vzdelávaním nebola vykonávaná striedavo na zmeny dvomi učiteľmi MŠ, čo bolo v rozpore s ustanovením § 3 ods. 2 vyhlášky č. 541/2021 Z. z. o materskej škole.

2 ZÁVERY

MŠ sa prostredníctvom vlastných cieľov ŠkVP nezameriavala na podporu rozvíjania HG detí, avšak ich pozitívny vzťah k hudbe podporovala realizovaním systematickej VVČ, uskutočňovaním podujatí kultúrno-spoločenského charakteru i ďalšími podpornými aktivitami, ktorých podmienky uskutočňovania boli zakomponované do interných predpisov školy. Zvyšovanie nárokov na odbornú kvalifikáciu učiteľky v danej oblasti absentovalo. Zlepšenie si vyžadovalo monitorovanie napredovania detí v oblasti HG. Materiálno-technické vybavenie vo vzťahu k dosahovaniu cieľov HV bolo primerané potrebám a možnostiam školy. Usporiadanie priestorov triedy z hľadiska realizácie HV a hudobných aktivít bolo málo účelové. Zvýšenú pozornosť si vyžadovala tvorba portfólia a interných metodických materiálov súvisiacich s podporou rozvíjania HG detí.

Rozvoj pozitívneho vzťahu detí k umeniu a hudbe bol podporený prirodzenou integráciou činností s hudobným zameraním do organizačných foriem dňa. Vhodné využitie stratégií vo VVČ umožnilo spojiť spev, pohyb, hru na detských inštrumentálnych nástrojoch i ďalších prvkov, čo malo pozitívny dopad nielen na rozvoj HG detí, ale aj na skvalitnenie ich osobnostných a sociálnych kompetencií. Efektivitu vyučovania HV a celistvosť pedagogického pôsobenia na deti zvýšilo využívanie hudobného nástroja a iných motivačných činiteľov, ktoré ich podnecovali k osvojovaniu si vedomostí a zručností na tvorivé sebaujedenie. Poskytovanie spätnej väzby a hodnotenie činností vo vzťahu k plneným zámerom viedlo vo väčšine prípadov k náprave stavu a k skvalitneniu výkonov detí. Nedostatky boli zaznamenané v oblasti zohľadňovania vekového zloženia detí v triede a ich osobitostí.

SILNÉ STRÁNKY

- využitie hry ako edukačnej metódy na rozvoj kognitívnych, pohybových, sociálnych i tvorivých kompetencií detí.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- realizovanie pedagogického diagnostikovania s cieľom zaistiť východiská pre možné zmeny v predškolskej edukácii s dôrazom na rozvoj HG detí,
- aktualizovanie a rozširovanie profesijných kompetencií učiteľky,
- definovanie stratégií VVČ pre inkluzívne vzdelávanie každého dieťaťa,
- účelové zorganizovanie priestorov z hľadiska realizácie HV v prostredí MŠ,
- tvorba portfólia a interných metodických materiálov súvisiacich s rozvojom HG detí.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 40 ods. 4 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*riaditeľka školy nevydala plán profesijného rozvoja*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- a) realizovať pedagogické diagnostikovanie detí spôsobom, ktorý zaistí východiská pre možné zmeny v predškolskej edukácii s dôrazom na rozvoj HG detí,
- b) definovať stratégie VVČ pre inkluzívne vzdelávanie každého dieťaťa,
- c) usporiadať priestory triedy tak, aby bol zabezpečený systematický prístup k detským hudobným nástrojom,
- d) tvoriť portfólium a interné metodické materiály týkajúce sa rozvoja HG detí.

2. ukladá kontrolovanému subjektu opatrenie:

- a) Vydať plán profesijného rozvoja.

Termín: do 31. 08. 2022

Zodpovedná: riaditeľka školy

Správu o splnení uloženého opatrenia na odstránenie zisteného nedostatku a jeho príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Prešov v termíne **do 15. 09. 2022**.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2020/2021
3. plán práce školy
4. školský poriadok
5. prevádzkový poriadok
6. denný poriadok
7. záznamové hárky z pedagogického diagnostikovania detí
8. plány VVČ
9. triedna kniha
10. kniha dochádzky detí
11. doklady o spĺňaní kvalifikačných predpokladov pedagogického zamestnanca na výkon pracovnej činnosti v materskej škole
12. týždenný rozsah hodín priamej VVČ
13. menovací dekrét riaditeľky školy
14. osobné spisy detí, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie povinné

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Mária Hudáková

Dňa: 04. 05. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
Mgr. Mária Hudáková
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Tatiana Kaľavská

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 17. 05. 2022
v Prešove:**

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

Mgr. Mária Hudáková .....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Tatiana Kaľavská .....

**Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní
od prerokovania):**

Mgr. Tatiana Kaľavská, riaditeľka školy .....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Mária Hudáková, školská inšpektorka .....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti